

Sigdal kommune

3350 Prestfoss

Rapport etter forurensningstilsyn ved Eggedal avløpsanlegg

Sammendrag

Fylkesmannen gjennomførte 27. mai 2014 forurensningstilsyn ved Eggedal avløpsanlegg. Tilsynet ble gjennomført som en inspeksjon. Denne rapporten omhandler avvik, anmerkninger og andre forhold som ble avdekket under inspeksjonen. Rapporten omhandler også oppfølging etter inspeksjonen. Den er å anse som endelig hvis vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen 20. juni 2014.

Fylkesmannen avdekket tre avvik under inspeksjonen. Avvikene gjaldt følgende:

- Overordnede mål for virksomhetens påvirkning på det ytre miljøet var ikke dokumentert.
- Virksomhetens dokumenterte risikovurdering for Eggedal avløpsanlegg var mangelfull.
- Sentrale rutiner for å etterleve forurensningsregelverket var mangelfulle og/eller mangelfullt dokumentert.

Avvikene er nærmere beskrevet under eget punkt.

Vi ber om at virksomheten innen 1. oktober 2014 sender Fylkesmannen en skriftlig bekreftelse på at avvikene er rettet. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet under eget punkt.

Sigdal kommune kunne dokumentere at Eggedal avløpsanlegg i 2013 overholdt kravene i forurensningsregelverket til renseeffekt for fosfor, rensing av organisk stoff og tap fra avløpsnett.

Virksomheten skal betale 12 000 kr i gebyr for inspeksjonen.

Marianne Seland
seniorrådgiver

Håkon Dalen
kontrollør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift

Diverse informasjon

Dato for inspeksjonen: 27. mai 2014	Rapportnummer: 2014.039.I.FMBU
Forrige inspeksjon: Fylkesmannen overtok som forurensningsmyndighet for Eggedal avløpsanlegg i januar 2012, og har ikke hatt tilsyn ved dette anlegget før nå.	
Kontaktperson for virksomheten: Torstein Helgetveit, overingeniør	Tilstede fra Fylkesmannen: Håkon Dalen

Kontrollert virksomhet

Navn: Eggedal avløpsanlegg, eid og drevet av Sigdal kommune	E-post: post@sigdal.kommune.no
Besøksadresse: Eggedal	Telefon: 32 71 14 00
Organisasjonsnr. (underenhet): 974639866	Kommune: 0621 Sigdal
Eies av (organisasjonsnr.): -	Anleggsnr.: 0621.0008.01
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing	Tillatelse gitt: 2. januar 2012
Risikoklasse: 3	Tillatelse sist endret: -

Bakgrunn for inspeksjonen

Fylkesmannen gjennomførte inspeksjonen for å kontrollere om Sigdal kommune for Eggedal avløpsanlegg overholder gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven. Inspeksjonen inngår i en landsdekkende kontrollaksjon for avløpsanlegg.

Tema for inspeksjonen var som følger:

- kontroll av nyetablert renseanlegg
- avløpsnett
- driftsresultater
- utslippskontroll
- internkontroll
- risikovurdering

Rapporten beskriver avvik som ble avdekket under inspeksjonen, innen områder der Fylkesmannen er forurensningsmyndighet. Rapporten gir altså ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: et forhold som Fylkesmannen mener er nødvendig å påpeke for å ivareta det ytre miljøet, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Resultater fra inspeksjonen

Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Overordnede mål for virksomhetens påvirkning på det ytre miljøet var ikke dokumentert.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 4.

Kommentarer:

Ifølge internkontrollforskriften skal Sigdal kommune fastsette mål for Eggedal avløpsanleggs påvirkning på det ytre miljøet. Disse målene bør være konkret formulert, tallfestet (der det er naturlig) og målbare. Videre bør beskrivelsen av målene inkludere referanser til regelverk eller annen dokumentasjon som viser bakgrunnen for at kommunen har disse målene. Eksempel på slike overordnede mål ved Eggedal avløpsanlegg er minimum renseeffekt for fosfor, oppfyllelse av sekundærrensekravet, maks tap av urensset kloakk fra avløpsnett, generering av støy og lukt i samsvar med utslippstillatelsen, og rett håndtering av farlig avfall. Andre mål kan for eksempel gjelde planlagt langsiktig vedlikehold, for eksempel utskifting av ledningsnett, eller mål om innlekking av fremmedvann.

Avvik 2

Virksomhetens dokumenterte risikovurdering for Eggedal avløpsanlegg var mangelfull.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 6.

Kommentarer:

Kommunens representanter kunne ved tilsynet vise frem og fortelle om to overordnede risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) kommunen tidligere har fått gjort. Disse risikoanalysene var datert 1. januar 2002 og 24. juni 2004. Men disse ROS-analysene inkluderte ikke det nybygde Eggedal renseanlegg. Kommunen må sørge for at en risikoanalyse som gjelder for Eggedal renseanlegg kommer på plass, og at den får gjort en gjennomgang og eventuelt oppdatering av risikovurderingen som gjelder renseanleggets avløpsnett.

Vi minner her om Norsk Vanns rapport 197/2013 Avløpsanlegg - Vurdering av risiko for ytre miljø (www.norskvann.no).

Avvik 3

Sentrale rutiner for å etterleve forurensningsregelverket var mangelfulle og/eller mangelfullt dokumentert.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7.

Kommentarer:

Rutiner som er viktige for å sikre at forurensningsregelverket blir etterlevd ved Eggedal avløpsanlegg skal gjennomføres og skal være dokumentert. Se internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7. Fylkesmannen mener at følgende rutiner ved Eggedal avløpsanlegg ved tilsynet var mangelfulle og/eller mangelfullt dokumentert:

- *Fortløpende kontroll av om rensekrav er etterlevd*
Kommunens representanter fortalte – og dokumenterte – ved tilsynet at de har rutine for å følge med på hvilke renseresultater Eggedal renseanlegg har for fosfor, ut fra de månedlige prøvene som tas etter krav i forurensningsregelverket. Denne rutinen må skriftliggjøres, og utvides til å inkludere fortløpende kontroll og vurdering av renseresultater for organisk stoff.
- *Fortløpende kontroll av tap fra avløpsnett*
Kommunen samler inn data om overløp fra avløpsnett. Men kommunen hadde ikke rutine for å gjøre en regelmessig summering av disse dataene, og ta stilling til om utslippstillatelsens krav til maks 5 % årlig tap fra avløpsnett blir overholdt. En slik rutine må komme på plass.

Andre forhold

Status for Eggedal avløpsanlegg

Sigdal kommune fikk i 2012/2013 bygget et nytt Eggedal renseanlegg. Ved inspeksjonen hadde kommunen driftet det nye renseanlegget ca. ett år. Anlegget var ved inspeksjonen ferdigstilt, og ifølge kommunens representanter bygget slik som beskrevet i søknaden om utslippstillatelse av 1. juni 2011.

Avløpsnett til Eggedal avløpsanlegg består utelukkende av separatsystem (ledningsnett som er ment for transport av kloakk, og ikke for bortledning av overvann/regnvann). Avløpsnett er lagt fra midten av 1980-tallet og fremover, og består av plastrør. Den delen av avløpsnett som er eid av Sigdal kommune har to overløp – en pumpestasjon, ved renseanlegget, og et nødoverløp. Ifølge kommunens representanter øker ikke vannmengden inn på renseanlegget vesentlig ved kraftig nedbør, og innlekking av fremmedvann (regnvann, grunnvann, drikkevann) er ifølge representantene ikke noe problem ved Eggedal avløpsanlegg. Kommunens representanter mente videre at det ikke vil være nødvendig med større saneringsarbeid ved Eggedal avløpsanlegg (renseanlegg og ledningsnett), eller arbeid med utvidelse, før det har gått mange år.

Sigdal kommune kunne ved inspeksjonen dokumentere at Eggedal avløpsanlegg i 2013 hadde en gjennomsnittlig renseseffekt for fosfor på 96 %, og at anlegget ved det overholdt

utslippstillatelsens krav, som er 95 %. Videre kunne kommunen dokumentere at anlegget i 2013 hadde overholdt sekundærrensekravet om organisk stoff, og kravet til maks 5 % tap av urensset kloakk fra avløpsnettet. Det dokumenterte tapet av urensset kloakk fra avløpsnettet i 2013 var 100 m³, som tilsvarer ca. 0,4 % av totaltilførselen av avløpsvann, som var 22 327 m³.

Akkreditert prøvetaking

Sigdal kommune er i ferd med å få innført akkreditert prøvetaking ved Eggedal renseanlegg, etter forurensningsforskriften § 14-11. Kommunens representanter mente ved tilsynet at prøvetakingen ved renseanlegget kan gjøres akkreditert innen utgangen av 2014. Fylkesmannen forventer at akkreditert prøvetaking kommer på plass ved alle avløpsanleggene vi forvalter i Buskerud innen utgangen av 2014. Vi ønsker å få informasjon om når anleggene er godkjent for akkreditert prøvetaking, og ber derfor Sigdal kommune melde fra til oss når Eggedal avløpsanlegg har fått en slik godkjenning.

Oppfølging etter inspeksjonen

Sigdal kommune plikter snarest å få rettet avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må virksomheten innen 1. oktober 2014 sende oss en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon som viser at avvikene er rettet.

I tillegg ber vi dere sende oss informasjon om at Eggedal avløpsanlegg er godkjent for akkreditert prøvetaking, når det har skjedd.

Vi ber om at dere sender tilbakemeldinger per e-post til fmbupost@fylkesmannen.no, gjerne med kopi til kontrolløren (fmbuhda@fylkesmannen.no). Eventuelt kan dere sende tilbakemeldinger per post til Fylkesmannen i Buskerud, postboks 1604, 3007 Drammen.

Gebyr for inspeksjonen

Fylkesmannen er pålagt å kreve gebyr for gjennomførte inspeksjoner i virksomheter med tillatelse etter forurensningsloven. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av inspeksjonene. Eggedal avløpsanlegg er plassert i risikoklasse 3. Dette innebærer at virksomheten skal betale 12 000 kr i gebyr for inspeksjonen, jamfør forurensningsforskriften § 39-6. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes.

Offentlighet i forvaltningen, og kopimottakere

Den endelige inspeksjonsrapporten vil være tilgjengelig for offentligheten på www.fmbu.no, jamfør offentleglova.

Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid virksomheter (internkontrollforskriften)
- korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen
- virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse, miljø og sikkerhet
- Tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av avløpsvann fra Eggedal avløpsanlegg, datert 2. januar 2012 (virksomhetens utslippstillatelse)

Informasjon til virksomheten

Regelverk som Fylkesmannen informerte om:

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)

Brosjyrer/faktaark Fylkesmannen informerte om:

- Avløpsanlegg – Vurdering av risiko for ytre miljø. Norsk Vann rapport 197/2013 (www.norskvann.no).